GAZETA LWOWSKA.

W Poniedziałek Nro. 175 i 176. 3. Listopda 1817.

Wiadomości kraiowe.

Ze Lwowa. — C. K. Rząd kraiowy Galicyyski rozkazał umieścić co następuie:

Ponieważ ze strony Królewsko-Pruskiego Dworu do Władz Pruskich rozporządzenie wydanem zostało, aby Austryacko-Polskich Poddanych w handlu przechodowym przez Prusko-Polskie Prowincye i porty, tak, iak Rossyysko-Polskich Poddanych traktowano, przeto podaie się do wiadomości powszechney załączona Królewsko-Pruska taryfa cła przechodowego, z tem obwieszczeniem, że pochodzące z Galicyi artykuły przechodowe ku morzu idące, ieżeli zaświadczeniami pochodzenia swoiego ze strony Galicyyskiey Komory wychodowey są opatrzone, i podobnież artykuły zamorskie, ieżeli się przez Królewskie Prusko-Polskie Prowincye i porty do Galicyi prowadzą, według tey taryfy cłowey traktatowanemi będą. Z resztą pozwolona iest Obywatelom Galicyyskim z mocy zawartey z Prusami osobney konwencyi, od wszelkiego cła i opłaty całkiem wolna żegluga na rzekach i wodach w Królewskich Prusko-Polskich Prowincyach i portach, i nie potrzebuią więcey niczego, iak szczególnie tylko paszportu gubernialnego albo też cyrkułowego, tudzież zaświadczenia ze strony granicznego Urzędu cłowego i wychodowego, że okręt czyli statek z Galicyi pochodzi. Na właściwych iednakże kanałach muszą według taryfy przepisaną należytość żeglugową i śluzową opłacać.

Za to iest także i Królewskim Prusko-Polskim Poddanym, wolna od cła i opłat żegluga na Wiśle i na rzekach do oneyże wpadaiących, w Galicyi pozwoloną, a względem przechodu towarów (transito) całkiem też samo traktowanie, iakiego kupcy i handlarze kraiowi doznaią, zapewnionem. Do wywodu pochodzenia okrętów lub statków, tudzież towarów przechodzących, dostatecznem iest zaświadczenie przyzwoitego Królewskiego-Prusko-Polskiego granicznego Urzędu cłowego i wychodowego.

Daley należy za Prusko-Polskich Poddanych, do korzystania z owey wolności przypuszczać się maiących, poczytywać tych wszystkich, którzy się iako takowi, paszportami swoiego Rządu albo Urzędu powiatowego i zwierzchniczego, wywieść zdołaią.

Ażeby nakoniec przedsiębiercy żeglugi i handlu przechodowego do Prusko-Polskich Prowincyi, w zdarzaiących się przypadkach naykrotszą drogą potrzebnemi paszportami i zaświadczeniami o pochodzeniu opatrywanymi bydź mogli, upoważniono iuż Urzędy cyrkułowe do bezzwłocznego dawania im tychże paszportów, skoro względem przedsięwzięcia żeglugi i handlu, lub względem stanu osoby paszportu żądaiącey, żadna wątpliwość lub podeyrzenie nie zachodzi. Podobnie też nie będą Galicyyskie graniczne Urzędy cłowe i wychodowe właścicielom gubernialnych lub cyrkułowych paszportów wychodowych, wyyścia z towarami przechodowemi ani na wodzie, ani na lądzie trudnić, owszem im żądane świadectwa o pochodzeniu z Galicyi tak statków, iako też i przemysłowych płodów, bezzwłocznie wydawać.

Rozumie się samo przez się, że przez ninieysze urządzenie, przepisom i ostrożnościom co do C. K. Poddanych przy żegludze, przy flisach i przy lądowych transportach za granicę używaiących się, z innych miar istnącym, żaden uszczerbek dziać się nie może.

We Lwowie dnia 25go Października 1817.

Taryfa cła przechodowego
od wszystkich towarów, które

a) morzem do Królewca, Gdańska, Elbląga i Memlu dla wywozu przez linię graniczną od Nimmersattu aż do Wisły wyprowadzane bywaią, albo

b) przez wspomnioną linię graniczną przychodzą, dla wywiezienia tychże z powyższych miast.

Dwanaście dobrych groszy, czyli półtalara od cetnara Pruskiego, według prawidła pobierać się będzie cła wchodowego od towarow, i wszystkie w tey taryfie niewymienione przedmioty, podpadaią opłacie tego cła przechodowego. Wyiątki od tego zachodzą w tych przypadkach, które podług następuiących szczegó-

M

łowo wymienionych wyższych lub mnieyszych ceł opłacie podpadaią, albo wcale żadney opłacie nie podlegaią. Przedmioty, od których niżey wyszczególniona opłata cła pobierać się ma, są następuiące:

Nr. Przedmiot	Opłata cła od	Cło przechodowe. Tlry.	d. gr.
1. Aptekarskie towary i materyalne chemiczne fabrykaty na użytek lekarski i rzemieślniczy, i preparata, które w tey taryfie wymieaione nie są, iak to: spiritusy, pachnące wódki, kwasy, sole, i t. d.	cetnara	1	16
Uwaga. Produkta surowe ze zwierząt i roślin dla użytku lekarskiego, które w tey taryfie się nie zawieraią, podlegaią zwyczaynemu cłu po 12 dobrych groszy.			
2. Bawełna.			
a. surowa - - - - - - -	cetnara	1	16
b. bawełniana przędza, biała, farbowana, i wat - -	detto	2	—
c. tkane towary bawełniane -	detto	6	—
3. palona kość słoniowa, kinrus, węgle kamienne sadza . - - - - - - -	cetnara	—	8
4. Ołów.			
a. w bryłach i stary - -			
b. grube sztuki, iak to: kotły, rury, śrót, płyty i t. d. podlegaią opłacie powszechney; drobne sztuki, iak zabawki, (zobacz drobne towary).			
5. Szczotkarskie i sitarskie towary			
a. grube - - - - - - -	cetnara	1	—
b. delikatne (zobacz drobne towary).			
6. Żelazo			
Grube towary z lanego żelaza, piece, płyty, kraty i t. d., tudzież kute, iako to: szyny, obręcze, zamki, obcęgi, kleszcze, banty, drągi, kruż, kliny, walce - - - - - - -	detto	—	6
Żelazna blacha			
1. blacha czarna i inna - -	detto	—	18
2. blacha biała i walcowana czarna, walcowana biała blacha, drót żelazny i kotwice - - - - - - -	detto	2	—
Towary żelazne			
grube: z żelaza kutego, blachy żelazney, stalowego i żelaznego druta robione towary, iak to: topory, siekiery, dłuta, kosy, sierpy, szpady, nożyce sukiennicze i krawieckie, łańcuchy do kuździennic, łopaty, blachy żelazne do okucia, zgrzebła, śróby, gwoździe; tudzież drągi wagowe, śrubsztoki, zamki, pilniki, młotki, kleszcze, etc. lepszey roboty narzędzia drugiego rodzaiu, i inne lepsze towary żelazne (zobacz ordynaryyne drobne towary).	»		
7. Ziemia.			
a. (farba) żołta ziemia, brunatno czerwona, okra, umbra, zielona i czerwona ziemia, kamień czerwony, kryda - - - - - -	cetnara	—	4
b. (inna) ziemia folarska, glina garnczarska i na fayki, tudzież dla fabryk naczyń kamiennych i porcelanowych - - - - -			
8. Kruszce wszelkiego rodzaiu, iako to: kamień żelażny i stalowy, warstwy, kamień brunatny, ołówki czarne i wodne, kobalt, wapno zynkowe (Galmay) i wszystkie w tey taryfie wyraźnie ni wyięte kruszce - - - - - - - -	cetn.	—	4
9. Towary farbierskie			
a. Farby malarskie i do prania, które w tey taryfie nie są wymienione - - -	detto	1	16
b. Farby miniaturowe, pastelowe, i tusze w pecherzach, flaszkach, sklankach, tabliczkach i pudełeczkach (iak ord. towary drobne).			
10. Farby i zioła farbierskie, korzenie, kory, liście, krap, urzet, sumach, dębówki, gallas, kurkumi, kwercytron - - - - -	cetn.	—	8
Uwaga. Od wszystkich innych płaci się zwyczayne cło wchodowe.			
11. Len, konopie, kłaki - - -	detto	—	4
12. Zboże, płody strączkowe, i siemienia			
a. pszenica - - - - - - -	wopli	1	19
b. groch, szocowica, proso, wyka, bob - - - - -	detto	1	6
c. żyto - - - - - - - - -	detto	—	14
d. ięczmień, słód, tatarka -	detto	—	12
e. owies - - - - - - - -	detto	—	8
f. nasiona oleyne, siemie konopne, gorczyczne, i inne podobne siemiona, tudzież iagody iałowcowe -	detto	1	—
g. nasienie koniczyny i lniane	detto	—	14
13. Szkło.			
a. zielone dęte szkło - - -	cetn.	—	8

Nr. Przedmiót	Opłata cła od	Cło przechodowe. Tlry.	d. gr.
Uwaga. Przy wolnem pakowaniu kładzie się po 5 1/2 stopy kubiczney na ieden cetnar.			
b. białe szkło dęto, szyby czyli tafle bez różnicy koloru, szlufowane i massywne szkło, perły sklanne i kulczyki, szkło źwierciadłowe oprawne i bez oprawy	cetn.	1	—
c. szkło potłuczone (podpada zwyczayney opłacie cła).			
14. Gleyta (ołowiana, złota i śrebrna) - - - - - -	detto	—	8
15. Skóry i skórki surowe do wyprawy garbarskiey (tudzież szerść wszelkiego rodzaiu) - -	detto	—	8
16. Drzewo.			
a. wszystkie drzewa farbierskie w klocach i tarte (z wyiątkiem fernambuku) tudzież korkowe drzewo i bukszpan - - - - -	detto	—	8
(Fernambuk i wszystkie zaeuropeyskie drzewa stolarskie, podlegaią przy wchodzie zwyczaynemu cłu po 12 dobrych groszy)			
b. Drzewo na opał i inny użytek			
1. drwa na opał w drzewach, oblakach i polanach - -	sążnia	—	2
2. żerdzie, wiązanki, łaty i t. p. - - - - - - - -	kopy	—	1
3. szpary, bugszpryty czyli maszty małe - - - - -	sztuki	3	—
4. maszty - - - - - - - -	detto	1	12
5. dyle, deski bez różnicy długości, szerokości i grubości			
a. z drzewa iodłowego i sosnowego - - - - - -	4 sztuk	—	1
b. z drzewa dębowego i twardego - - - - - - - -	3 sztuk	—	4
6. belki i krzywaki			
a. z drzewa sosnowego i iodłowego - - - - - -	1 sztuki	—	1
b. z dębowego i twardego drzewa - - - - - - - -	1 sztuk	—	4
7. Klepki; drzewo na klepki beczkowe i dna - - - -	kopy	—	8
c. Towary grube, bednarskie, tokarskie, koszopleciarskie, stelmachskie, stolarskie, kołodzieyskie i wszystkie surowe towary drewniane, które nie są malowane, beycowane, lakierowane, albo polerowane, popodlegaią zwyczaynemu ocleniu; delikatne (zobacz drobne towary).			

Nr. Przedmiót	Opłata cła od	Cło przechodowe. Tlry.	d. gr.
17. Roboty kapelusznice (pilśniane) - - - - - - -	cetnara	6	—
18. Instrumente muzykalne, mechaniczne, matematyczne, optyczne, astronomiczne i chirurgiczne - - - - -	detto	2	—
19. Wapno i gips (palone) -	(beczka) (albo) (korzec)	—	4
20. szczotki sukiennicze - -	cetn.	—	4
21. suknie gotowe (nowe) - -	detto	6	—
22. Węgle.			
a. węgle drewniane - - -	(ładunek na)	—	12
b. detto kamienne i gruz -	(1 konia lub) (10 cetnar)	—	5
23. Do Konsumpcyi należące towary.			
a. płyny - - - - - - - -	beczki.		
1. piwo wszelkiego rodzaiu w beczkach - - - - -	100 kwart	1	—
2. gorzałka bez różnicy, arak, rum, wódka francuzka, wódka zaprawna - - - -	wiadro	2	—
3. ocet bez różnicy w beczkach	detto	1	—
4. wody mineralne w dzbankach i flaszach - - -	cetnara	—	6
5. oliwy do potraw wszelkiego rodzaiu w beczkach	detto	2	—
6. wina w beczkach i moszcz			
a. wszystkie obce wina bez różnicy i moszcz - -	wiadro	1	—
7. płyny wszelkiego rodzaiu do stołu, które w flaszach, sklankach i dzbankach przychodzą, iak to: likiery, wina, lepsze piwa, octy, soki i t. p. - - - -	cetnara	2	—
b. Ryby:			
suszone, wędzone i solone -	detto	—	8
śledzie - - - - - - - - -	beczka	—	8
c. Owoc:			
świeży zwyczayny wodnym transportem - - - - -	cetnara	—	6
suszony i smażony owoc, iak powidła - - - - - - -	detto	—	20
d. Towary materyalne i korzenie:			
1. muszkatołowe gałki i kwiaty, goździki, cynamon, kassia, kardamon, szafran, wanilla, macis, piment, sago, kapary, oliwki, kawior, soki (suche konfitury) towary cukiernickie, kubeby, daktyle	cetnara	1	16
2. herbata, kakao, czokolada, surrogaty kawy, cykoria, proszek, gałgan - - -	detto	1	16
2b. kawa - - - - - - - -	detto	1	—
3. rodzenki, pieprz, imbier, koryntki, kasztany, migdały, figi, suche pomarańcze iabłka, skórki cytrynowe i pomarańczowe, bobki i liście bobkowe, anyż - -	detto	—	20

Nr.	Przedmiot.	Opłata cła od	Cło przechodowe. Tlry.	d. gr.
4.	cukier:			
	a. cukier w głowach, cukierki, cukier w kawałkach, kandys, biała i szara mąka cukrowa, żółty i ciemniawy cuk.	cetnara	1	8
	b. surowy cukier bez różnicy - - - - - -	detto	—	16
5.	tytuń czyli tabaka:			
	1. wyrobiony i niewyrobiony bez różnicy - - - -	detto	1	16
	2. dla fabrykantów płaci się od Europeyskiego i Zaeuropeyskiego tytuniu w listkach nie kręconych lub skrętach - -	detto	1	16
24.	Miedź:			
	a. kuchenna miedź i stara w kawałkach, tudzież trociny miedziane - - - - - - -	detto	1	8
	b. kuta, walcowana, bita miedź na naczynie, blachy, blachy dachowe, drut miedziany	detto	2	—
25.	Drobne towary:			
	a. grube: z mosiądzu, miedzi, cyny, ołowiu, zwyczayney stali, niepozłacane i nieposrebrzane, tudzież z porcelany, szkła, drzewa, rogu, skóry, laku, Norymberskie towary i lepsze towary tokarskie i stolarskie, zabawki, drut do klawikorrtu, lak do pieczętowania, ołówki czarne i czerwone, dobre szczotki, szpilki, igły, guziki i t. d. — Broń każdego rodzaiu, lepszego gatunku zamki, towary z żelaza lanego, roboty siodlarskie i rymarskie, siodła i ubiór koński; bicze, pugilaresy, ordynaryyne lakierowane towary, trzciny, laski, okulary, tabakiery, grzebienie, mydła, towary parfumowe, noże, nożyczki, pierścienie, sprzążki, naparstki, cybuchy, guziki, lepsze instrumenta, które z materyału wyżey wyszczególnionego są wyrobione - - - - -	detto	6	—
	b. lepszego gatunku; wszystkie towary, które po części, lub całkiem ze złota, srebra, platyny, w oprawie złotey lub z bronzu i innych mieszanin kruszcowych, lub z dobrey stali, alabastru, kości słoniowey szylkretu, perłowey macicy, bursztynu, z prawdziwych i imitowanych kamieni, pereł, kryształu są wyrobione, a zatem oprócz towarów w poprzedzaiącey rubryce przy końcu wyszczególnionych, łańcuszki do zegarków, flaszeczki, futeraliki (etuis) pendenty, zegarki kieszonkowe, stołowe i ścienne, świeczniki czyli lustra, nici złote, złoto płatkowe, pięknie lakierowane towary.			
	Ubiory męskie i damskie robione na drutach i krosnach, haftowane czapeczki i czepki, wachlarze, kwiatki, pióra, kapelusze łyczkowe i słomiane, lepszego gatunku towary pasamańskie, galony, taśmy, trzewiki, skórkowe rękawiki, roboty perukarskie -	cetnara	6	—
26.	Skóry wyprawne wszystkie skóry bez różnicy wyprawy garbarskiey, czerwnoskórniczey i białoskórniczey, iuchty, kurdwan, safian, marokońskie skóry - - - -	detto	1	—
27.	Przędza lniana surowa, bielona, farbowana i nici - - - - - - - - -	detto	2	—
28.	Płótno:			
	a. szare płótno do pakowania i żaglowe - - - - - - -	detto	—	4
	b. surowe niebielone płótno i drylich (podlegaią zwyczaynemu ocleniu).			
	c. bielone farbowane i wybiiane płótno, cwelich i drylich, bielizna stołowa, pończochy, wstążki, batysty, kamra, linon - - - - -	detto	6	—
29.	Kora dębowa, sosnowa i brzozowa - - - - - - - -	detto	—	2
30.	Gałgany - - - - - - - -	detto	—	6
31.	Maty (z łyka) - - - - -	detto	—	4
32.	Miniia - - - - - - - - -	detto	—	8
33.	Mosiądz:			
	a. surowy i w kawałkach, spiż, trociny mosiężne - - -	detto	1	8
	b. walcowany, kuty, ciągniety w blachach i drutach -	detto	2	—
34.	Towary kruszcowe: całkiem grube z miedzi, mosiądzu i cyny, lane i bite, iako to: kotły, panwie, garnki, moździerze, talerze, półmiski, łyżki i t. d, które się między grubemi towarami drobnemi nie zawieraią - - -	detto	2	—
35.	Mineralne Alcali:			
	1. soda (nieczyszczona) -	detto	—	8
	2. czysta (alkali mineralne) podpada opłacie cła zwyczaynego.			
36.	Papier:			

Nr. Przedmiot.	Opłata cła od	Cło przechodowe. Tlry.	d. gr.
a. szary papier do pakowanie i bibuła - - - - - -	cetnara	—	4
b. wszystkie gatunki papieru i tektury, wyiąwszy szarą bibułę i papier do pakowania) c. obicie papierowe)	podlegaią cłu zwyczaynemu 12 d. gr.		
37. Futra:			
a. wyprawne skórki owcze i baranki i futra owcze -	cetnara	1	—
b. inne towary kusznierskie i futra - - - - - - - -	detto	2	—
38. Srodki do polerowania: iako to: bolus, żuzel kamienny, popiół ołowiany, krwawnik, skrzyp, szmergel, trypel -	detto	wolne.	
39. Towary rymarskie, siodlarskie i szewskie grube towary tego rodzaiu, tudzież wozy, które do robot 16. c. nie należą, podpadaią opłacie cła zwyczaynego po 12 d. gr. Towary takież dobrego gatunku (zobacz drobne towary).			
40. Trzcina, słoma, siano -	cetnara	wolne.	
41. Sól (przewoz oney zakazany).			
42. Smalta (lazur) - - - -	detto	—	8
43. Siarka - - - - - - - - -	detto	—	8
44. Jedwabne towary:			
a. surowy iedwab - - -) b. iedwabne materye wszelkiego rodzaiu, gładkie i szyte, kitayka, atłas, aksamit, i t. d. tudzież towary pończoszkowe i wiązane i petynety iedwabne - -)	detto	6	—
c. iedwab kręcony i do szycia, farbowany i niefarbowany - - - - - - -) d. półiedwabne towary wszelkiego rodzaiu - -)			
45. Spisglas (Antimonium) - -	detto	—	8
46. Koronki wszelkie, haftowane, robione, tkane i blondyny - - - - - - - - -	detto	6	—
47. Stal: żelazo stali surowey i kruszec stalowy, podlega zwyczayney opłacie cła;			
surowa stal i rafinowana -	detto	—	6
stal lana - - - - - - - - -	detto	—	6
48. Kamienie:			
a. łamane i ciosowe kamienie wszelkiego rodzaiu, kamienie młyńskie, żarnowe i szlifirskie, kamienie dziarstwiste i t. p. - - - - -	łasztu	—	8
b. cegła, płyty i dachowka wszelkiego rodzaiu - - -	1000 sztuk	—	8
c. krzemienie i bruski (podlegaią zwyczayney opłacie cła).			
49. terpetynowy oleiek (sosnowy oleiek) - - - - -	cetnar	—	8
50. tran - - - - - - - - - -	detto	—	8

Nr. Przedmiot.	Opłata cła od	Cło przechodowe. Tlry.	d. gr.
51. Smarowidło, dziegieć i smoła - - - - - - - - - - -	cetnar	—	4
52. Towary garncarskie:			
a. ordynaryyne towary garncarskie, rynki, tygle - -	detto	—	8
b. porcelana) c. porcelana farbowana) d. porcelana w kwiaty) i pozłacana)	podlega zwyczaynemu ocleniu.		
e. naczynie kamienne, faians, fayki z gliny - - - - -	detto	—	8
53. Bydło:			
a. konie, muły, osły - - -	sztuki	1	12
b. woły i byki - - - - - -	detto	1	8
Uwaga. Wyżey wspomnione bydlęta są od cła wolne, ieżeli z użytku, który z nich przy wchodzie uczyniono, okaże się, że one nie dla handlu, ale iako bydło pociągowe i ciężar dźwigaiące zaprzężone są.			
c. krowy i iałowki - - - -	detto	—	12
d. drobne bydło, iako to: świnie, owce, barany, kozy	detto	—	3
Wszystkie inne żywe bydlęta tu w taryfie nie wymienione - - - - - - - - -	——	wolne.	
54. Witriol:			
a. zielony (żelazny witriol)	cetnar	—	6
b. siny (Cypryyski) mie) dziany, albo mieszany) witriol) c. biały (witriol zynkowy)	podlega zwyczaynemu cłu.		
55. Woskowe fabrykaty:			
a. woskowane płotno - - -	cetnar	1	16
b. woskowana tafta - - -	detto	1	16
56. Wełna:			
a. surowa - - - - - - - -	kamień	—	16
b. wełniana przędza farbowana - - - - - - - - -	cetnar	1	—
1. cienkie sukno, wałkowane i niewałkowane 9 ćwierci szerokości i więcey, kazimirek, wigonie i merynosy	detto	6	—
2. wszystkie inne wałkowane i niewałkowane sukna, wełniane i materye 8/4 szerokości i mniey maiące, pończochy, taśmy, szlaki, sznurki i kobierce - - - - -	detto	6	—

Należytości
za cedułki, pieczęcie i ołów.

płaci się

	dobr. gr.		denary.
za paszport po - - - - -	2	—	
— ołów Nro. 1 do zamknięcia wozow i okrętow po	2	—	—
— ołów Nro. 2 do pak ieden cetnar i więcey zawieraiących po - - - - - -	1	—	—
— ołów Nro. 3 do pak mniey iak cetnar ważących - -	—	—	4
— pieczęć czyli stempel do zamknięcia po - - - - -	—	—	3

Powszechna Uwaga.
1. Oclenie przedsiębierze się wszędzie od Brutto wagi.
2. Przy summach na 5 talarów i więcey opłaca się cło przez połowę w złocie, rachuiąc frydrychsdora po 5 talarów, a dukata po 2 talary 18 dobrych grpszy.

W Berlinie d. 5 Maia 1817.
Minister finansów i handlu
(Podpisano) Hrabia de Bülow, mp.

Wiadomości zagraniczne
Wielka Brytania

Dnia 6go Października ukończył się w Londynie wybor Lorda Majora (Prezydenta miast). Strona ministeryalna przemogła. Ławnik Smith otrzymał ten urząd i miał 2273 kresek. Gdy po wyborze chciał według zwyczaiu przemówić do Ludu, taki powstał hałas, iż ani on, ani żaden inny słowa mówić nie mogł. Po rozpuszczeniu zgromadzenia zaczęto się bić, i zaledwie nie użyto siły woyskowey dla rozpędzenia tłumu.

Gazety Angielskie zawieraią teraz wyiątki z dziennika Pana Ellis, który iako trzeci Sekretarz Lorda Amhersta do Chin ieździł, a powracaiąc, był na wyspie S. Heleny, i mówił z Bonapartem. Ogłosił on, że wszystkie wiadomości o złem obchodzeniu się z nim są fałszywe, i że tylko pochodzą od iego stronników. — Wyspa S. Heleny, (pisze Pan Ellis w swoiem dziele wydrukowanem, a składaiącem się z 500 stronnic), gdzieśmy dnia 1go Lipca stanęli, wystawia zewnątrz massę wieczney nieurodzayności, i zdaie się, że tylko w tem iest użyteczna, abyśmy mieli na niey port i znaki, iak przez Ocean przepływać. Skoro się iednak wysiędzie na brzeg, dom Gubernatora i inne wielce przyiemny wystawiaią widok. — Że Bonaparte, gdyśmy przybyli do niego, był w dobrym humorze, przeto pozyskaliśmy u niego posłuchanie. — Jenerał Bertrand wprowadził Lorda Amhersta, który bawił tam blisko godziny, Ja, Kapitan Maxwell i inni, byliśmy późniey wprowadzeni, i przez Lorda Amherst, przedstawieni. — Postawa Bonapartego była prosta, śmiała, ale nie bez godności; inney nie mógł mieć nawet w Tuilleryach, w chwilach swoiego szczęścia. Rozmawiaiąc, więcey deklamował aniżeli mówił, i zdawało się, że swym rozstrzygaiącym i wyrokuiącym tonem chciał na nas zrobić wrażenie, a może też wpoić nam w pamięć co mówił, abyśmy to mogli potem dobrze innym opowiedzieć lub napisać. — Sposób mówienia iego iest epigramatyczny, i tłumaczy się z pewnością człowieka nawykłego przekonywać. — Ton rozprawiania iego o rzeczach politycznych wziętoby w kim innym za ciarlatańśtwo, ale u niego iest rozwinięciem systematu, którego się chwycił w powszechności. Mówił wiele w przenosniach i porównaniach. — Wymowa iego prędka, ale iasna i zwięzła. Charakter twarzy iest raczey wyrozumiały, niż rozkazuiący. Naywięcey zastanowiły nas usta, których wierzchnia warga ruszała się stosownie do rozmaitości i kolei myśli. — Wszystko, cokolwiek mówił o polityce Anglii, wystawiało iey despotyzm. — Co do iego ciała, nie tyle iest otyły, iak głoszono, i nigdy podobno nie był w stanie zniesienia łatwiey trudów woiennych, iak teraz. Longwood, gdzie Bonaparte mieszka, iest dom nie wielki, ale dobrze urządzony, i podobno po mieszkaniu Gubernatora naylepszy. Naywięcey Bonaparte skarżył się na to, że mu bez straży nigdzie wychodzić nie wolno było; teraz czasem wolno mu 4 mile Angielskie chodzić lub ieździć bez straży, mil zaś dwie bez Officera; ale czaty maią na niego baczne oko. W nocy mieszkanie iego otoczone iest strażami. Nikt bez pozwolenia Rządcy nie może bydź do Longwoodu wpuszczony, a listy Gubernator odbiera i odsyła Bonapartemu. — Co do pozwoleń, te bardzo łatwo Rządca daie tym, którzy go chcą odwiedzić, ile gdy miarkuie, że mu czyie odwiedziny przyiemność sprawią.

List prywatny donosi, iż żołnierze stoiący na straży około mieszkania Bonapartego, odmieniaią się we dnie co dwie godziny, a w nocy, co 4 godziny. Osada wyspy S. Heleny składa się blisko z 2000 woyska. Zakazano żołnierzom rozmawiać z Bonapartem. Odwiedza go co dzień Officer. Bonaparte chodzi zawsze w mundurze z gwiazdą orderową, i pospolicie trzyma w ręku złotą tabakierkę. Nayczęściey nosi iedwabne pończochy i trzewiki; ma małą, ale piękną bibliiotekę. Gdy mu lekarz radził, aby się więcey przechadzał, bo inaczey skróciłby sobie życie, odpowiedział: Tem lepiey. Officerowie dwóch pułków, maiących powrócić z wyspy do Anglii, mieli u niego posłuchanie pożegnania, na które przeszło 10 minut w tak nazwaney sali audyencyonalney czekali. Mieszkańcy wyspy radziby bardzo, aby z tamtąd oddalono Bonapartego, bo wiele tracą przez zatamowanie żeglugi i handlu; żołnierze tak, że przykrzą sobie, chociaż podwóyną płacę biorą.

Do tey gazety załączony iest 25ty numer Rozmaitości.